

Lucian Dragoș Bogdan

Jacky Schwartzmann

respect pentru oameni și cărți

Femeia din portbagaj

Copyright@ MNLR 2019

Toate drepturile rezervate, inclusiv de a reproduce fragmente din carte.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOGDAN, LUCIAN DRAGOȘ

SCHWARTZMAN, JACKY

Femeia din portbagaj / Lucian Dragoș Bogdan / Jacky Schwartzmann.

București : Editura Tritonic, 2019

ISBN 978-606-749-423-5

INSTITUT
FRANÇAIS

Le projet d'écriture de ce roman à quatre mains est né dans le cadre de la collaboration entre le Musée National de la Littérature Roumaine de Bucarest, le festival international Quais du Polar et l'Institut Français de Roumanie, à l'occasion de la Saison France-Roumanie 2019.

Proiectul scrierii acestui roman la patru mâini s-a născut în cadrul colaborării între Muzeul Național al Literaturii Române din București, festivalul internațional Quais du Polar și Institutul Francez din România, cu ocazia Sezonului România-Franța 2019.

Redactor: Teodora Matei

Editor: Bogdan Hrib

Coperta: Alexandra Bardan

LUCIAN DRAGOȘ BOGDAN

JACKY SCHWARTZMANN

FEMEIA DIN PORTBAGAJ

O poveste din seria Vagabond

Traducere din limba franceză de
Lucia Verona și Bogdan Hrib

București, 2019

M-a agasat întotdeauna chestia cu vestea bună și vestea rea. E genul de umor al celor cărora le lipsește fix umorul. Repetă glume auzite de o mie de ori, teoreme presupuse a declanșa hohote de râs, în același fel în care o adevărată teoremă duce la o soluție matematică. Numai că... Ghinion! Nu merge. Pentru a-i face pe oameni să râdă, trebuie să inventezi, să găsești o poantă și nu s-o repeți pe-a altora. Am cunoscut tipi, fani ai umoriștilor celebri, capabili să

recite scheciuri întregi cu intonație bună, cu accentul la locul potrivit și cu grimase executate la perfecție, dar n-aveau niciodată haz. Cam ca pașișele muzicale ale lui Dick Rivers.

— Am o veste bună și-o veste proastă, Gendron, mi-a spus Varenne. Pe care-o vrei prima?

Varenne aparține definitiv rasei celor fără haz. Un simplu APV-ist. Asta sunt și eu, desigur, dar mai puțin: el e căpitan. Asta e cu gradele — cu cât mai puține, cu atât mai puțin. Căpitanul e în orice caz un model tipic de militar: părul tuns la trei milimetri tot anul, cămășile la fel de bine călcate ca ideile și insuportabila siguranță de sine a prostovanului. Cel cu o morală care inundă restul lumii, care-și petrece timpul explicându-le altora ce este viața și, evident, judecându-i. Varenne. Chiar și ochii lui de un albastru de oțel, altminteri magnifici, sunt militari.

— Deci? Cea bună sau cea rea?

— Cea rea...

— S-a găsit un cadavru într-un portbagaj. Toată lumea e plecată, așa că pică pe tine.

— Domnule căpitan... mi-ați spus chiar dumneavoastră că nu mă mai puneți la nimic. Mă pensionez în trei luni... Știți, doar, cât durează procedurile! Pasați-le chestia asta lui Villard și lui Pouy.

— Sunt la un jaf, la Bourg en Bresse, au fost schimburi de focuri.

— Și Ledun?

— La tribunal, cu Phillipon. Trebuie să depună mărturie într-un proces. Nu mai încerca, Gendron. Leroy e la un filaj cu Opper. Ți-am spus, toată lumea e plecată. N-ar mai fi decât Férey și dumneata, iar Férey...

— E încă în concediu de boală. Clar, am înțeles. Dar Dessaint? Ce-i cu Dessaint?

— Și-a luat un liber. E la Dunkerque. La el acasă. E carnaval.

— Ei, da, când e vorba de deghizare se bagă toți...

— Asta e. Nu mă întrebi care e vestea cea bună?

— Ba da, care e?

— Cadavrul e la Confluence, nu departe de Jandarmerie. Aproape că poți ajunge pe jos.

Într-adevăr, Jandarmeria Delfosse se situează la mai puțin de un kilometru de extremitatea sudică a peninsulei lyoneze, acolo unde râurile Saone și Rhone se întâlnesc pentru o partidă de amor prin Ardèche, apoi Baucluse și, în fine, Bouche du Rhone. E ceea ce se cheamă Confluence, unul dintre cartierele unde metrul pătrat este cel mai scump.

Oricum, la Lyon oamenii sunt bogați. La Lyon sunt bazați. Lyon e un fel de Bordeaux al estului Franței, un liman sigur, calm, burghez. Un loc unde nu se moare și, în orice caz, nu într-un portbagaj de mașină.

Acestea fiind zise, încă n-a fost totul renovat în acest cartier. La capăt, chiar la căpătul peninsulei, mai există un fel de teren viran între lucrări de demolare și șantiere de construcții. Acolo unde se instalează circurile ambulante, cu corturile lor imense, cu saltimbancii elastici și sălbăticiunile muribunde. Nu mai târziu de luna trecută, Circul Merdano a ocupat locul pentru câteva reprezentații dintre care la una am asistat și eu, însoțit de cele două nepoțele ale mele. Fericit ca un tânăr bunic, chiar dacă întotdeauna am detestat cirul. De altfel, e amuzant să constați în ce măsură reușești să intri în joc atunci când e vorba de aceste scumpe căpșoare blonde. Ajungi aproape să crezi din nou în Moș Crăciun. Da. Asta e... Oricum, e dificil să te convingi că tigrii se simt mai bine aici făcând prostii, decât în mediul lor natural. Îmblânzitorii de animale sălbatică reprezintă o parte a omenirii pe care-aș băgă-o în mă-sa. I-aș clasa cu dragă inimă înaintea pedofililor și teroriștilor. Și nici măcar nu vorbesc de eternele lor costume mulate cu paiete, demodate cel puțin din 1978.

Când am ajuns la fața locului, un afiș reprezentând femeia cea mai puternică din lume era încă instalat pe un grilaj. O fată destul de drăguță care se distra să tragă o mașină cu dinții. Când cea mai mare din nepoatele mele m-a întrebat de ce făcea asta doamna,

am fost incapabil să-i răspund. Până la urmă i-am zis ceva la modul: *Știi, draga mea, oamenii ăștia sunt tâmpiți!*

Pentru moment, nu mai era acolo nici un brazilian săltăreț, nici un bulgar zburător, adică genul de băieți care fac bucuria copiilor și averea lui Merdano. Colegii criminaliști împrăștiaseră deja pe tot terenul viran markerii galbeni numerotați. Chiștoace, prezervative folosite, pungi de plastic, excremente ale vieții citadine, aceste *obiecte* insignifiante pentru civili și care se transformă în bijuterii prețioase pe scena crimei. Panglica de semnalizare cu inscripția *Jandarmeria Națională* delimita terenul viran ca spațiu interzis muritorilor de rând.

Doi tehnicieni criminaliști inventariau probele prelevate puse în pungi de plastic numerotate, fiecare număr corespunzând unui marker plantat pe teren. Aranjau pungile de plastic într-o servietă. Dar, de fapt, nu vorbeau despre începutul acestei anchete, ci de ceva mult mai important: antrenorul de la Olympique Lyon care, după părerea lor, nu are destul sânge în instalație. Erau Niel și Delouche, un etern binom, un fel de cuplu inseparabil în anchete. N-aveau decât două subiecte de conversație: fotbal și serviciu. Eram mai mult decât mândru că eu am găsit porecla pe care toată lumea o folosea de ani de zile pentru a-i numi: *L'Equipe*, cu referire la complicitatea și eficacitatea lor, desigur, dar și la cotidianul sportiv.

— Salut, Echipă!

— Bună, Gendron.

— Salut, Gendron. Merge treaba?

— Îmda... Numai că iar să mă prostesc la o scenă a crimei la etatea mea... Bun, ce avem?

— E acolo, spuse Delouche, arătând cu degetul în spatele lui.

— Dar unde-i rabla?

— Care rablă? Vino să-l vezi pe Bătrânul, e acolo.

În spatele lui Delouche, la vreo cincizeci de metri, se afla cel pe care-l numeau Bătrânul. Nu avea decât cu vreo zece sau cînșpe ani mai mult ca ei, dar avea grade mai multe și le era șef. Bătrânul, cum ar fi. Claude Mesplède, pe numele lui adevărat, un tip din sud-vest care a aterizat aici cu vreo zece ani în urmă și era disperat să găsească într-o bună zi pe cineva cu care să vorbească despre rugby. Înalt, solid, cu păr negru și creț, avea o moacă de argentinian sau de mexican, în fine, de mare fustangiu latino, pierdut pe malul Rhonului. Mesplède avea și particularitatea că zâmbea întotdeauna. Dădea bine în anchete cu surâsul lui de etern cuceritor. Acestea fiind zise, nu trebuia să-l enervezi la nivelul procedurilor și, cu atât mai puțin, pe teren. De aceea, m-am ferit să ajung la el înainte de a obține acordul lui. Am strigat:

— Claude!

S-a întors, m-a privit și mi-a făcut semn să mă apropiu, nu fără a preciza:

— Atenție la markeri, Gendron!

— Ce-i prostia asta? am întrebat când am ajuns lângă el.

— Asta e treaba ta, amice. Dar e-adevărat că nu vezi în fiecare zi una ca asta.

Era, într-adevăr, un portbagaj, dar nu așa cum îmi imaginasem, ci unul din plastic rigid, fixat pe capotă, din cele puse pe mașini pentru vacanța mare. Am avut și eu unul cândva. Și noi traversam Franța, cu soția și copiii. Mergeam în Landes. Întotdeauna. Un ritual de familie, un soi de nevroză obsesivă și delicioasă, care se reproducea an de an, în fiecare vară. În culmea carierei noastre de părinți, căram cu noi atâtea boarfe, încât a trebuit să mă decid să cumpăr un asemenea portbagaj. N-am înțeles niciodată ce era în valizele și gențile de voiaj, pline de păreau gata să crape. Cât despre mine, în afară de șlapi, șorturi și tricouri, nu mi trebuia mare lucru.

Cei doi fii ai mei au crescut rapid în viteza A de la Adolescent.

Într-o zi, așa se întâmplă, cumperi o mașină mai mică și revinzi portbagajul. Al meu, de pildă, era exact ca acela care fusese abandonat pe acest teren viran: un supozitor lung de doi metri și ceva. Îmi revin amintiri împrăștiute, memoria eliberată, ca un câine

de vânătoare fără lesă. Campinguri, bungalowuri, plaje fără sfârșit... Un mic voiaj interior, oprit brusc când Mesplède a deschis portbagajul.

O femeie de vreo șaizeci de ani, care trebuie să fi fost frumoasă în tinerețe, era întinsă pe spate. În mâinile împreunate pe piept ținea un buchet de flori ofilite. Părul ei era perfect coafat, tras spre spate și prins cu o fâșie de țesătură mov. Purta o rochie simplă albă, cu mâneci scurte.

Contrastul între amintirile de vacanță și vederea acestui cadavru. Un portbagaj de capotă drept sicriu. Rar se întâmplă ca unui obiect să-i fie deturnată folosirea lui normală într-o manieră atât de nepotrivită. Claude mi-a pus o mână pe umăr și mi-a livrat zâmbetul lui, tip BigMac:

— Baftă, micuțul meu Gendron...

— E... foarte ciudat. Are o componentă de *ritual* care-mi scapă...

— Ritual de service auto?

— Cu haz ca întotdeauna, Claude!

— Oamenii nu se schimbă. Doamna n-are la ea nimic care-ar putea s-o identifice. Nici un document, nicio bijuterie... Am luat probe ADN, am luat păr. Echipa a făcut mulaje ale tuturor urmelor de pneuri pe o rază de cincizeci de metri.

— Rochia?

— Nicio șansă, Gendron, e de la Zara. Sunt magazine peste tot.

După atâția ani, tot nu mă obișnuisem cu cadavrele. Mă rog, e un fel de-a spune: am văzut sute. Dar niciodată cu inima ușoară, niciodată fără să-mi pese, niciodată ca în filmele acelea unde bătrânii polițai sunt blazați, divorțați și alcoolici. Nu asistam la autopsii dacă nu eram obligat, preferam să-mi petrec o jumătate de oră cu legistul și să-i ascult rezumatul.

Gwenaëlle Délesté avea privirea rece ca moartea, păr scurt prematur albit, ruj roșu-vermillon. Pe la patruzeci de ani, arăta mereu la fel, cu haine de un clasicism aproape suspect. Délesté părea să-și facă un titlu de glorie în a nu avea nicio *semnătură*, nici un semn exterior, la urma urmei nici un stil. Nu putea fi încadrată în timp. Poate un pic *new-wave*. Ba da, iată, îmi evoca femeile de la începutul anilor '80. Și-ar fi avut locul în această sărbătoare fără sfârșit care a fost acel deceniu, euforic prin ajungerea la putere a lui Mitterrand, stresant din cauza sfârșitului războiului rece dus de câinele ăla de Reagan, pe scurt mi-o imaginam foarte bine pe Gwenaëlle dansând pe *Don't go*, de Yazoo sau pe un alt hit al celor de la Cure, de la Communards sau Depeche Mode.

Deocamdată, nici o bățaială.

Așezată la birou, întorcea capul într-o parte la finalul frazelor dând de înțeles că subiectul era închis. După un moment de tăcere, constatând că nu aveam nimic pertinent de spus, continua. Expunerea ei era, ca de obicei, clară, directă și precisă.

Amica noastră sexagenară primise o lovitură mortală la baza craniului, lovitură dată cu ajutorul faimosului *obiect contondent*, care poate fi orice, dar care, și la cinema și în viața reală, ucide mereu.

— Și pentru identificare aveți să-mi oferiți ceva? am întrebat.

— Probele ADN sunt încă la laborator. Vom avea profilul cât de curând.

— M-ar mira ca arhiva de amprente genetice să dea cine știe ce rezultat...

— Desigur. Dar mai e și altceva. Dinții au vorbit, fără glume proaste.... Doamna poartă un implant care a fost pus de un dentist român. Sunt foarte sigură.

— Român?!

— Ușurel, locotenent Gendron. Asta poate să nu spună mare lucru. Ați auzit vorbindu-se de turismul medical?

— Nu. Dar e exact ceea ce spune numele, presupun?

— Exact. Există și dentiști francezi instalați în România. Oferă servicii de calitate ireproșabilă la tarife românești.

— Deci prietena noastră ar putea fi foarte bine o franțuzoaică beneficiară a unor servicii stomatologice acolo, OK, am înțeles.

— Îmi pare rău, nu mai am nimic altceva.

Am consemnat în scris tot ce aveam. Era ultima oară în cariera mea. De fapt, asta va fi ultima mea anchetă, ultima mea omucidere. Aș fi renunțat cu dragă inimă și poate că n-am să aflui niciodată soluția cazului, de altfel, de aceea e important să scriu un raport foarte exact, pentru ca succesorul meu în această anchetă să aibă o imagine corectă și clară.

Ne aflam în cadrul unei descoperiri de cadavru în urma căreia procurorul republicii a emis pe loc o comisie rogatorie. Procurorul ne-a însărcinat oficial să determinăm cauzele morții, care era probabil de origine criminală, conform legistei *new-wave*. Mostrele de ADN prelevate de tehnicieni fuseseră trimise la laborator, unde a fost extras profilul și trimis la arhiva de amprente genetice, cu rezultat nul. Arhiva e un fișier magic care adună toate mostrele de ADN prelevate în cazul unor infracțiuni. Pe scurt, e vorba de o galerie de ticăloși. Dacă profilul introdus în mașinărie se potrivește cu unul dintre cele existente, puteți fi aproape sigur că ați găsit vinovatul. Acestea fiind zise, punctul slab al acestei arhive este că nu conține nici un profil ADN de persoană normal. Ca să figureze acolo, trebuie ca într-o bună zi, ADN-ul vostru să fie prelevat de pe o scenă a crimei. Deci, dacă sunteți cineva normal, un civil cinstit care nu face valuri, nu sunteți fișat; este foarte bine pentru dumneavoastră și o problemă pentru mine.